



RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Warszawa, *1. VI. 2011*

Irena LIPOWICZ

RPO-674282-I-II/ST

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Pan Jerzy Miller

Minister Spraw Wewnętrznych i

Administracji

Szanowny Panie Ministrze,

Polska jako strona Europejskiej Konwencji w sprawie przemocy i ekscesów widzów w czasie imprez sportowych, a w szczególności meczów piłki nożnej (Dz. U. z 1995 r. Nr 129, poz. 625) zobowiązała się do zapobiegania i kontrolowania zjawisk przemocy i wybryków widzów w czasie meczów piłki nożnej. Niestety ostatnie wydarzenia (w tym przebieg finału rozgrywek Pucharu Polski w piłce nożnej rozegranego na stadionie w B.) wskazują na to, że zobowiązanie to nie jest w pełni respektowane.

Po zajęciach, jakie miały miejsce na stadionie w B., zarówno organizator imprezy masowej (w tym przypadku Polski Związek Piłki Nożnej) jak i inne podmioty ustawowo odpowiedzialne za bezpieczeństwo, starają się bagatelizować sprawę i unikać współodpowiedzialności.

Niepokój budzi również obowiązujący stan prawny w zakresie bezpieczeństwa imprez masowych.

Nie ulega wątpliwości, że w świetle art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504 ze zm.) za bezpieczeństwo imprezy masowej w miejscu i w czasie jej trwania odpowiada jej organizator. W ramach tego obowiązku organizator musi zapewnić bezpieczeństwo osobom uczestniczącym w imprezie oraz musi zapewnić ochronę porządku publicznego (art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych). W sytuacji, gdy działania służb porządkowych są nieskuteczne, organizator lub kierownik do spraw bezpieczeństwa występuje do Policji o udzielenie pomocy (art. 22 ust. 4 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych).

Organizator meczu piłki nożnej został wyposażony przez ustawodawcę także w środki prewencyjnego oddziaływania w celu zapewnienia bezpieczeństwa w trakcie meczów. Otóż zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych organizator może stosować zakaz klubowy, polegający na zakazie uczestniczenia w kolejnych imprezach masowych przeprowadzanych przez tego organizatora, nakładany na osobę, która dopuściła się naruszenia regulaminu obiektu lub regulaminu imprezy masowej.

Z art. 24 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych wynika natomiast, iż organem wydającym zezwolenie na przeprowadzenie imprezy masowej jest wójt, burmistrz, lub prezydent miasta, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzenia imprezy. Z kolei wojewoda w przypadku negatywnej oceny stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w związku z planowaną lub przeprowadzoną imprezą masową, w drodze decyzji administracyjnej, może zakazać przeprowadzenia imprezy z udziałem publiczności, jak również wprowadzić, na czas określony albo nieokreślony, zakaz

przeprowadzenia przez organizatora imprez na terenie województwa lub jego części (art. 34 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych).

Powołane powyżej przepisy wskazują, że zadanie zapewnienia bezpieczeństwa w czasie imprez masowych zostało powierzone w określonym zakresie poszczególnym podmiotom (organizatorowi imprezy, jednostkom samorządu terytorialnego, wojewodzie jako przedstawicielowi rządu, służbom porządkowym, Policji). Jednakże ostatnie wydarzenia potwierdzają, iż podmioty te nie koordynują swoich działań, w rezultacie w przypadku wystąpienia aktów agresji stadionowej następuje próba przerzucenia odpowiedzialności na inny podmiot.

Ponadto szczególne wątpliwości budzi to, że zezwolenie na przeprowadzenie imprezy masowej wydaje organ samorządu terytorialnego, a więc organ jednostki, która często jest, jeśli nie bezpośrednio, to poprzez swoje jednostki organizacyjne, właścicielem obiektu sportowego. W takiej sytuacji zachodzi swoista kolizja interesów. Z jednej strony organ samorządu terytorialnego ma bowiem dbać o to, aby były spełnione wymogi bezpieczeństwa w zakresie przeprowadzania imprezy masowej. Z drugiej zaś strony musi on brać również pod uwagę to, że obiekt, który nie zostanie dopuszczony do organizacji danej imprezy masowej, będzie generował straty finansowe. Uważam, że stan ten wymaga szczególnej refleksji. Decyzja administracyjna zezwalająca na przeprowadzenie imprezy masowej nie może bowiem być motywowana względami ekonomicznymi.

W kontekście wielości podmiotów odpowiedzialnych za stan bezpieczeństwa na stadionach trzeba wskazać, że art. 2 Europejskiej Konwencji w sprawie przemocy i ekscesów widzów w czasie imprez sportowych, a w szczególności meczów piłki nożnej

przewiduje koordynację polityki i działań przez organy rządowe i inne instytucje publiczne dla zapobieżenia aktom przemocy i wybrykom widzów. Koordynacja ta w niezbędnych wypadkach może polegać na utworzeniu stosownego organu koordynującego.

W związku z powyżej opisanym stanem rzeczy, w ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich, należy rozważyć albo koncentrację odpowiedzialności za bezpieczny przebieg imprez masowych poprzez zmianę obowiązującego stanu prawnego, albo wprowadzić mechanizmy wymuszające współpracę organów władzy publicznej i organizacji sportowych. Stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Ministra o przedstawienie stanowiska w tej sprawie.

Łączę wyrazy szacunku

Jeremi Filipow